

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa K. Ż.
przeciwko P. P. Sp. z o.o. w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 maja 2012 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 30 sierpnia 2011 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 120 zł (sto
dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony apelacją obu stron wyrok Sądu Rejonowego z dnia 2 marca 2011 r. w punkcie I w ten sposób, że zasądził od pozwanego P. P. Spółki z o.o. na rzecz powódki K. Ż. kwotę 28.500 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione i niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem, oddalił apelację pozwanej i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów

procesu w instancji odwoławczej, w tym 60 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy uznał, że postępowanie dowodowe nie wymagało uzupełnienia i nie uwzględnił wniosków pozwanej o przeprowadzenie dowodów wskazanych w apelacji. Sąd ten w całości podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że wskazana powódce przyczyna wypowiedzenia jej umowy o pracę była pozorna, a pozwana nie zastosowała obiektywnych kryteriów doboru pracownika do zwolnienia, a ponadto zmierzała do obejścia przepisów gwarantujących zatrudnienie kobietom powracającym do pracy po urodzeniu dziecka. Takie działanie było sprzeczne z art. 8 k.p. i prowadziło do uznania dokonanego wypowiedzenia za niezgodne z prawem. Sąd Okręgowy uwzględnił ponadto apelację powódki w zakresie odsetek, ponieważ zasądzenie przez Sąd Rejonowy narzecz powódki należności z tytułu odszkodowania, a jednocześnie oddalenie powództwa w pozostałym zakresie było nieuzasadnione w tym oddalonym zakresie. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2002 r., I PK 88/02, zgłoszenie przez pracownika w pozwie lub w piśmie procesowym żądania zasądzenia odszkodowania przewidzianego w art. 58 w związku z art. 56 § 1 k.p., bez wskazania dokładnej jego kwoty, spełnia warunek wezwania dłużnika do wykonania świadczenia. Zatem doręczenie odpisu pozwu należy traktować jako wezwanie do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.p.c. Sąd Okręgowy nie podzielił tym samym stanowiska pozwanej, że dopiero zasądzenie odszkodowania w wyroku przesądza o istnieniu długu po stronie pracodawcy i od daty wyrokowania należne są odsetki od zasądzonej kwoty.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie: 1/ art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że przyczyna wypowiedzenia była pozorna, a kryterium doboru osoby powódki do zwolnienia było nierzetelne i niesprawiedliwe, 2/ art. 8 k.p. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przez przyjęcie, że skarżąca naruszyła zasady współżycia społecznego, 3/ art. 455 k.c. oraz 481 § 1 k.c. w związku z art. 471 k.p. przez błędną wykładnię polegającą na

przyjęciu, że doręczenie odpisu pozwu traktować należy jako wezwanie do zapłaty i w związku z powyższym prawidłowe było zasądzenie odsetek ustawowych od dnia doręczenia skarżącej odpisu pozwu, tj. od dnia 28 października 2010 r. do dnia zapłaty, 4/ art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie wskutek przyjęcia, że wnioski dowodowe oddalone przez Sąd pierwszej instancji nie zmierzały do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, podczas gdy oferowane dowody miały istotne znaczenie dla prawidłowego osądu sprawy, 5/ art. 224 § 1 k.p.c. w związku z art. 3 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie wskutek uznania, że Sąd pierwszej instancji nie zamknął przedwcześnie rozprawy pozbawiając skarżącą rzetelnej i całościowej obrony jej stanowiska procesowego, 6/ art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że Sąd pierwszej instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów i wnioskowanie sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania autor skargi wskazał: „potrzebę wykładni przepisów wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów, a mianowicie od jakiego momentu liczone być winny odsetki od orzeczonego w wyroku sądowym odszkodowania z tytułu sprzecznego z prawem rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem.”

W odpowiedzi na skargę powódka wniosła o jej odrzucenie bądź o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania z uwagi na brak potrzeby wykładni przepisów oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się oczywiście bezzasadna. Wprawdzie można oprzeć ten środek zaskarżenia na naruszeniu przepisów postępowania (jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy), ale podstawą taką nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Dlatego spod weryfikacji kasacyjnej usuwały się proceduralne zarzuty kasacyjne, a w postępowaniu kasacyjnym miarodajne były ustalenia faktyczne oraz ocena dowodów dokonane przez Sąd drugiej instancji, który przede wszystkim

ustalił, że nie doszło do likwidacji stanowiska pracy powódki, skoro „na miesiąc przed powrotem powódki do pracy po urlopie wychowawczym pracodawca zatrudnił nową osobę na tym stanowisku, które zajmowała powódka. Pracodawca nie stworzył dla nowego pracownika dodatkowego stanowiska pracy lecz powierzył temu pracownikowi czynności wykonywane przez powódkę”. Skoro skarżąca wybrała do dalszego zatrudnienia innego pracownika na czas jej urlopu, to nieprawdziwa była wskazana powódce przyczyna wypowiedzenia. Wystarczało to do osądu roszczenia odszkodowawczego powódki, bez potrzeby badania kryteriów wyboru innego pracownika do zatrudnienia na jej stanowisku pracy.

Przesłanka potrzeby wykładni przepisów wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wskazana w skardze kasacyjnej wymagałaby przedstawienia rozbieżnych wyroków zapadłych w analogicznych lub porównywalnych okolicznościach faktycznych. Jeśli zatem każde ze wskazanych w skardze orzeczeń Sądu najwyższego zapadło w odmiennym stanie faktycznym, to nie było uzasadnienia do przyjęcia skargi na wymienionej przesłance do rozpoznania (por. postanowienie SN z dnia 20 lutego 2008 r., sygn. III SK 28/07, Lex nr 452469). W szczególności przedstawione w skardze rzekome rozbieżności dotyczące momentu, od którego powinny być zasądzone odsetki nie uzasadniały przyjęcia wniesionej skargi do rozpoznania. Powódka bowiem od początku domagała się odszkodowania w konkretnej kwocie (33.500 zł) wraz z ustawowymi odsetkami, dlatego Sąd drugiej instancji zasadnie potraktował doręczenie pozwu za datę skutecznego wezwania do zapłaty tego odszkodowania. W takim przypadku – wedle powołanego orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2002 r., I PK 88/02 (LEX nr 578131), rolę wezwania do spełnienia świadczenia, o którym mowa w art. 455 k.c. „można przypisać doręczeniu dłużnikowi odpisu pozwu, w którym - zgodnie z art. 187 § 1 k.p.c. - zostaje dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe - dochodzona kwota pieniężna. Taką samą rolę spełnia pismo procesowe wskazujące takie żądanie. Określenie jako przedmiotu żądania kwoty pieniężnej powoduje ten skutek, że w razie niespełnienia tego świadczenia, dłużnik popada w opóźnienie, a z tym faktem art. 481 § 1 k.c. wiąże obowiązek zapłaty odsetek za czas opóźnienia”. Skoro powódka od samego początku domagała się odszkodowania w

konkretnej uwzględnionej kwocie (33.500 zł) wraz z ustawowymi odsetkami, to Sąd drugiej instancji prawidłowo potraktował doręczenie pozwu za moment wymagalności tego roszczenia. Jeżeli pracownik od początku w pozwie lub w piśmie procesowym domaga się zasądzenia odszkodowania z art. 58 k.p. w związku z art. 56 k.p. w konkretnej kwocie i od konkretnej daty, to data ta przesądza o wymagalności zgłoszonego roszczenia, co sprawia, że należy zasądzić odsetki od takiej daty wezwania do zapłaty (art. 455 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), orzekając o należnych powodce kosztach postępowania w zgodzie z art. 98 k.p.c.